

TRONDHEIM KOMMUNE

Selsbakk skole

September 2017

Års- og vurderingsplan
Norsk
Selsbakk skole 8.trinn
Kompetansemål etter 10.årstrinn

Kompetansemål

Muntlig kommunikasjon

Hovedområdet muntlig kommunikasjon handler om å lytte og tale i forskjellige sammenhenger. Lytting er en aktiv handling der eleven skal lære og forstå gjennom å oppfatte, tolke og vurdere andres utsagn.

Gjennom forberedt muntlig framføring og spontan muntlig samhandling skal eleven utvikle evnen til å kommunisere med andre og uttrykke kunnskap, tanker og ideer med et variert ordforråd i ulike sjangere. Muntlig kommunikasjon omfatter også å tilpasse språk, uttrykksformer og formidlingsmåte til kommunikasjonssituasjonen.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

1. lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster
2. lytte til, forstå og gjengi informasjon fra svensk og dansk
3. samtale om form, innhold og formål i litteratur, teater og film og framføre tolkende opplesing og dramatisering
4. delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon
5. presentere norskfaglige og tverrfaglige emner med relevant terminologi og formålstjenlig bruk av digitale verktøy og medier
6. vurdere egne og andres muntlige framføringer ut fra faglige kriterier

Skriftlig kommunikasjon

Hovedområdet skriftlig kommunikasjon handler om å lese og skrive norsk. Opplæringen omfatter den første lese- og skriveopplæringen og den systematiske videreutviklingen av lese- og skrivekompetansen gjennom hele opplæringsløpet. Opplæringen i lesing skal stimulere elevens lyst og evne til å lese og skrive, og innebærer at eleven skal lese ulike tekster, både for å lære og for å oppleve. Leseopplæringen skal samtidig bidra til at eleven blir bevisst sin egen utvikling som leser og skriver.

Skriving innebærer å uttrykke, bearbeide og kommunisere tanker og meninger i ulike typer tekster og sjangere. Sammensatte tekster er en naturlig del av de tekstene elevene skal lese og utforme. God skriftlig kommunikasjon forutsetter et godt ordforråd, ferdigheter i tekstbygging, kjennskap til skriftspråklige konvensjoner og evne til å tilpasse tekst til formål og mottaker.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

7. orientere seg i store tekstmengder på skjerm og papir for å finne, kombinere og vurdere relevant informasjon i arbeid med faget
8. lese og analysere et bredt utvalg tekster i ulike sjangere og medier på bokmål og nynorsk og formidle mulige tolkninger

9. gjengi innholdet og finne tema i et utvalg tekster på svensk og dansk
10. skrive ulike typer tekster etter mønster av eksempeltekster og andre kilder
11. gjenkjenne virkemidlene humor, ironi, kontraster og sammenligninger, symboler og språklige bilder og bruke noen av dem i egne tekster
12. planlegge, utforme og bearbeide egne tekster manuelt og digitalt, og vurdere dem underveis i prosessen ved hjelp av kunnskap om språk og tekst
13. uttrykke seg med et variert ordforråd og mestre formverk, ortografi og tekstbinding
14. skrive kreative, informative, reflekterende og argumenterende tekster på hovedmål og sidemål med begrunnede synspunkter og tilpasset mottaker, formål og medium
15. integrere, referere og sitere relevante kilder på en etterprøvbar måte der det er hensiktsmessig

Språk, litteratur og kultur

Hovedområdet språk, litteratur og kultur handler om norsk og nordisk språk- og tekstkultur, også med internasjonale perspektiver. Elevene skal utvikle en selvstendig forståelse av norsk språk og litteratur, og få innsikt i hvordan språk og tekster har endret seg over tid og fortsatt er i endring.

Elevene skal få kunnskap om språket som system og språket i bruk. De skal lese og reflektere over et stort og variert utvalg av eldre og nyere tekster i ulike sjangere og fra ulike medier. I tillegg skal elevene bli kjent med tradisjoner i norsk teksthistorie i et sammenlignende perspektiv mellom nåtid og fortid og i lys av impulser utenfra.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

16. gjenkjenne retoriske appellformer og måter å argumentere på
17. drøfte hvordan språkbruk kan virke diskriminerende og trakasserende
18. gjøre rede for noen kjennetegn ved hovedgrupper av talemål i Norge, og diskutere holdninger til ulike talemål og til de skriftlige målformene nynorsk og bokmål
19. beherske grammatiske begreper som beskriver hvordan språk er bygd opp
20. bruke grammatiske begreper til å sammenligne nynorsk og bokmål
21. forklare bakgrunnen for at det er to likestilte norske målformer, og gjøre rede for språkdebatt og språklig variasjon i Norge i dag
22. gjøre rede for utbredelsen av de samiske språkene og for rettigheter i forbindelse med samisk språk i Norge
23. presentere tema og uttryksmåter i et utvalg sentrale samtidstekster og noen klassiske tekster i norsk litteratur
24. gi eksempler på og kommentere hvordan samfunnsforhold, verdier og tenkemåter framstilles i oversatte tekster fra samisk og andre språk
25. beskrive samspillet mellom estetiske virkemidler i sammensatte tekster, og reflektere over hvordan vi påvirkes av lyd, språk og bilder
26. presentere resultatet av fordypning i to selvvalgte emner: et forfatterskap, et litterært emne eller et språklig emne, og begrunne valg av tekster og emne
27. forklare og bruke grunnleggende prinsipper for personvern og opphavsrett ved publisering og bruk av tekster

Kjennetegn for høy måloppnåelse går igjen i alle tema, de konkretiseres i forbindelse med oppgavene som gjøres. I tillegg presiseres det at alt arbeid som utføres i faget, med og uten karakter, er grunnlag for en helhetlig vurdering i faget, til slutt og underveis.

I vurderingskolonnen finnes eksempler på vurderingsformer som kan benyttes. Elevene deltar fortrinnsvis i valg av metode/vurdering innen det enkelte tema. At eleven vurderer sitt eget arbeid/egen prestasjon inkluderes uavhengig av metode/vurderingsvalg.

Mnd	Uke	Tema	Mål (fra Kunnskapsløftet)	Litteratur/ ressurser	Vurdering (hvordan)	Kjennetegn på høy måloppnåelse (Udir)
Aug ust	34 -	"Hvem er jeg? Lese- og skrivestrategier Skriving Lesing Selvangivelse Fortellende tekst	1. lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster 6. vurdere egne og andres muntlige framføringer ut fra faglige kriterier 8. lese og analysere et bredt utvalg tekster i ulike sjangere og medier på bokmål og nynorsk og formidle mulige tolkninger	<i>Les og forstå:</i> "Mensen Ernst - løpekonge av Europa" Multiquick blender Kontekst <i>Tekster 1, 2, 3</i> "Orkanger" "Stryk meg"	Skrive fortelling «Da jeg var liten» Samtaler, diskusjoner	Skriftlige og muntlige kjennetegn gjengitt nedenfor, går igjen i de forskjellige tema. De konkretiseres i forbindelse med oppgavene som gjøres Skriftlig: Planlegger og utformer tekster ut fra formålet, utvikler innhold, vurderer og bearbeider egne tekster ut fra forståelse for språk og innhold, etter innspill og ut fra kriterier
Sep tem ber	39	Sammensatte tekster «Meg selv»	3. samtale om form, innhold og formål i litteratur (...) 10. skrive ulike typer tekster etter mønster av eksempeltekster (...) Se i tillegg pkt. 11-1	Eksempel- tekster til nasjonale prøver	Småskrivning Portrettintervju	Gjengir innhold, løfter fram hovedtanker og uttrykker selvstendige perspektiver på tekster og faglige emner ved bruk av relevante fagbegreper Skriver ulike typer tekster med god tematisk sammenheng og formålstjenlig form og struktur, og bruker ulike skrivehandlinger som er tydelig tilpasset tekstens formål
			18. gjøre rede for noen kjennetegn ved hovedgrupper av talemål i Norge, og diskutere holdninger til	www.skrivesen.teret.no	Ulike former for tekstskaping	Uttrykker seg skriftlig med formålstjenlig setningsoppbygging og tekstbinding, og bruk av virkemidler som er tydelig tilpasset mottaker, formål og medium

	40	ulike talemål og til de skriftlige målformene nynorsk og bokmål 19. beherske grammatiske begreper som beskriver hvordan språk er bygd opp 20. bruke grammatiske begreper til å sammenligne nynorsk og bokmål 21. forklare bakgrunnen for at det er to likestilte norske målformer, og gjøre rede for språkdebatt og språklig variasjon i Norge i dag Se i tillegg pkt. 11-15	(skrive-rammer) Fabel <i>Ivar og eg,</i> nynorskhefte Bok og film: Keeperen til Tunisia / Liverpool	Nasjonale prøver i lesing Digital kompetanse gjennom innlevering av ulike dokument på It'slearning Grammatikktest Småskrivning på nynorsk	Mestrer ortografi, mestrer i hovedtrekk formverket og formulerer seg klart og variert
Oktober					
	41	HØSTFERIE			

Mnd	Uke	Tema	Mål (fra Kunnskapsløftet)	Litteratur/ ressurser	Vurdering (hvordan)	Kjennetegn på høy måloppnåelse (Udir)
Oktober	42	Eventyr Fantasy	23. presentere tema og uttrykksmåter i (...) noen klassiske tekster i norsk litteratur	Eventyr-samlinger	Dramatisere/ skrive eventyr	Muntlig: - bruker relevant kunnskap, utdyper og reflekterer på selvstendig grunnlag over tekster og faglige emner i varierte muntlige kommunikasjonssituasjoner - gjengir innhold, analyserer, tolker og sammenlikner tekster ut fra ulike innfallsvinkler, gjør rede for bruken av virkemidler og reflekterer over den funksjonen de har - presenterer relevant og variert fagstoff på en selvstendig måte tilpasset situasjon, mottaker og medium og kan bruke formålstjenlige presentasjonsverktøy - finner, reflekterer over og bruker relevant informasjon fra et utvalg av kilder på en hensiktsmessig måte - gir konstruktive tilbakemeldinger på andres arbeid og vurderer eget og andres arbeid ut fra kriterier og ut fra kunnskap om tekst og språk
	43	Nynorsk	3. samtale om form, innhold og formål i litteratur, teater og film og framføre tolkende opplesing og dramatisering	Kontekst <i>Tekster 1</i>	Oversette eventyr til nynorsk. Gruppearbeid, skrive saktekst	
	44	Skriving Lesing	11. gjenkjenne virkemidlene humor, ironi, kontraster og sammenligninger, symboler og språklige bilder og bruke noen av dem i egne tekster 5. presentere norskfaglige og tverrfaglige emner med relevant terminologi og formålstjenlig bruk av digitale verktøy og medier	Film: "Rødhette". "Den forunderlige Mikkel rev"	Muntlig fremføring, tema: egenvalgt interesse	

						- lytter kritisk, deltar i samtaler og diskusjoner, viser forståelse for andres argumenter og driver samtalen videre gjennom saklig og begrunnet argumentasjon bruker et presist språk hvor begrep fra grammatikk og tekstkunnskap inngår i ulike kommunikasjonssituasjoner
No ve m b er	45	Saktekst	10. skrive ulike typer tekster etter mønster av eksempeltekster og andre kilder	Kontekst	Skrive	Skriftlig: skriver ulike typer tekster med god tematisk sammenheng og formålstjenlig form og struktur, og bruker ulike skrivehandlinger som er tydelig tilpasset tekstens formål finder, reflekterer over og bruker relevant informasjon fra et utvalg av kilder på en hensiktsmessig måte gjengir innhold, løfter fram hovedtanker og uttrykker selvstendige perspektiver på tekster og faglige emner ved bruk av relevante fagbegreper
	46	Informere		Aviser	leserinnlegg,	
	47	Beskrive	15. integrere, referere og sitere relevante kilder på en etterprøvable måte der det er hensiktsmessig	<i>Kontekst</i>	5 på gata,	
	48	Begrunne	12. planlegge, utforme og bearbeide egne tekster manuelt og digitalt, og vurdere dem underveis i prosessen ved hjelp av kunnskap om språk og tekst	<i>Faktafikk</i>	Artikkel	
De se m b er	49	Reflektere	16. gjenkjenne retoriske appellformer og måter å argumentere på	<i>Tekster 3</i>	Bokanmeldelse	formålstjenlige presentasjonsverktøy finder, reflekterer over og bruker relevant informasjon fra et utvalg av kilder på en hensiktsmessig måte gir konstruktive tilbakemeldinger på andres arbeid og vurderer eget og
	50	Nynorsk			Leserinnlegg	
	51	Samtale /diskusjon	17. drøfte hvordan språkbruk kan virke diskriminerende og trakasserende		Argumenterende tekst	
		Skriving			Klasedebatt	
		Lesing				
		Sjangerlære				
		Lese- og skrivestrategier				

			4. delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon 10. skrive ulike typer tekster etter mønster av eksempeltekster (...)			andres arbeid ut fra kriterier og ut fra kunnskap om tekst og språk lytter kritisk, deltar i samtaler og diskusjoner, viser forståelse for andres argumenter og driver samtalen videre gjennom saklig og begrunnet argumentasjon bruker et presist språk hvor begrep fra grammatikk og tekstkunnskap inngår i ulike kommunikasjonssituasjoner
	52	JULEFERIE				

Mnd	Uke	Tema	Mål (fra Kunnskapsløftet)	Litteratur/ ressurser	Vurdering (hvordan)	Kjennetegn på høy måloppnåelse (Udir)
Ja nu ar	1	Litteratur - leseprosjekt	3. samtale om form, innhold og formål i litteratur, teater og film og framføre tolkende opplesing og dramatisering	Fortellerteater et «Hvem, hva, hvor, hvordan?»	Skrive bokanmeldelse	Muntlig: - bruker relevant kunnskap, utdyper og reflekterer på selvstendig grunnlag over tekster og faglige emner i varierte muntlige kommunikasjonssituasjoner - gjengir innhold, analyserer, tolker og sammenlikner tekster
	2					
	3					
	4	Bruk av powerpoint	5. presentere norskfaglige og tverrfaglige emner med relevant	Bibliotekbesøk	Tekstsamtale Muntlig fremføring	

		Nynorsk	terminologi og formålstjenlig bruk av digitale verktøy og medier 6. vurdere egne og andres muntlige framføringer ut fra faglige kriterier			ut fra ulike innfallsvinkler, gjør rede for bruken av virkemidler og reflekterer over den funksjonen de har - presenterer relevant og variert fagstoff på en selvstendig måte tilpasset situasjon, mottaker og medium og kan bruke
Februar	5	r		Kontekst TV, nyheter, NRK skole Aviser <i>Skriv 1</i>		-
	6					
	7					
	8	VINTERFERIE				
	9	Lyrikk	10. skrive ulike typer tekster etter mønster av eksempeltekster og andre kilder 3. samtale om form, innhold og formål i litteratur (...) 12. planlegge, utforme og bearbeide egne tekster manuelt og digitalt, og vurdere dem underveis i prosessen	Kontekst Tekster 1, 2 Skriv 1 Les 1	Skrive ulike tekster /mappe/	Skriftlig: - skriver ulike typer tekster med god tematisk sammenheng og formålstjenlig form og struktur, og bruker ulike skrivehandlinger som er tydelig tilpasset tekstens formål Skriftlig: - gjengir innhold, løfter fram hovedtanker og uttrykker selvstendige perspektiver på
	10					
	11-12					

Ma rs			ved hjelp av kunnskap om språk og tekst			tekster og faglige emner ved bruk av relevante fagbegreper
	14		10. skrive ulike typer tekster etter mønster av eksempeltekster (...)	Lyrikksamlinger	Lage dikt / diktsamling	
Ap ril	16		11. gjenkjenne virkemidlene humor, ironi, kontraster og sammenligninger, symboler og språklige bilder og bruke noen av dem i egne tekster			
	17					
	18					
		Tegneserie	25. beskrive samspillet mellom estetiske virkemidler i sammensatte tekster, og reflektere over hvordan vi påvirkes av lyd, språk og bilder	Tegneserier	Lage en sammensatt tekst	Skriftlig: - skriver ulike typer tekster med god tematisk sammenheng og formålstjenlig form og struktur, og bruker ulike skrivehandlinger som er tydelig tilpasset tekstens formål presenterer relevant og variert fagstoff på en selvstendig måte tilpasset situasjon, mottaker og medium og kan bruke formålstjenlige presentasjonsverktøy
		Nynorsk		Filmer		
		Skriving		Kontekst		
		Lesing		<i>Tekster 2, 3</i>		
		Norrøn mytologi	10. skrive ulike typer tekster etter mønster av eksempeltekster (...)			
Ma i	19	Sjangerlære	11. gjenkjenne virkemidlene humor, ironi, kontraster og sammenligninger, symboler og språklige bilder og bruke noen av dem i egne tekster			
Ju ni	20	Lese- og skrivestrategier		Kontekst	Lage tidslinje	Skriftlig: - gjengir innhold, løfter fram hovedtanker og uttrykker selvstendige perspektiver på tekster og faglige emner ved bruk av relevante fagbegreper
Ju ni	21					
	22	Lese- og skrivestrategier	1. lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster	<i>Snorres Kongesagaer</i>		
	23					Skriftlige og muntlige kjennetegn gjengitt over, går igjen i de

	24	Skrivning Nynorsk De siste ukene repeteres de ulike emnene vi har jobbet med i løpet av året	3. samtale om form, innhold og formål i litteratur, teater(...) Her blir de fleste av kompetansemålene løftet fram og gjennomgått i forbindelse med forberedelse og repetisjon til tentamen	Les 1 Skriv 1 Kontekst 1, 2 Ulike skjønn-litterære bøker Tegneserier Bibliotekbesøk	Begrepsprøve Samtale og diskusjon	forskjellige tema. De konkretiseres i forbindelse med oppgavene som gjøres